

Redaktor naczelny:
Dr. ALEKSANDER VOGEL.

Biura redakcyi: ul. Kopernika 1. 7. I. piętro
otwarte od godziny 10 rano do godz.
1 w południe.

Biura administracyi: ul. Kopernika 7, parter
(sklep), otwarte od godz. 8 rano do 7
wieczór bez przerwy.

PRZEDPŁATA NA „GAZETĘ NARODOWĄ“

wynosi:
w Lwowie na prowincyi za granicą
miesięcznie 1 zł. 50 ct. 2 zł. 3 zł.
kwartalnie 4 zł. 50 ct. 6 zł. 7 zł. 50 ct.
półrocznie 9 zł. 12 zł. 15 zł.

Numer kosztuje 6 ct.

GAZETA NARODOWA

wychodzi w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincyi o godzinie 7 wieczorem.

OGŁOSZENIA I PRZEDPŁATE przysługują: we
Lwowie: Administracya *Gazety Narodowej* ul. Ko-
pernika 7; w Paryżu: C. Adam Ciborowski 30 rue
de Valenciennes; w Wiedniu: Haasenstejn &
Vogler (Otto Mass) Wallfischgasse 10. — Rudolf
Mosse Seilerstraße 2 — A. Oppelt Gruberstraße 13
— M. Duker Naab: Max. Augenfeld & Emarie
Lessner Wollzeile 6 — Schallke Wollzeile 11 i J.
Danneberg, I. Wollzeile 19; w Hamburgu: A. Stei-
ner; w Frankfurtu: n. M. Haasenstejn & Vogler i
G. L. Daube & Comp.; w Warszawie: Reichmann
& Freudler.

CENA OGŁOSZEN: Ogłoszenia zwykłe na je-
dnospaltowy wiersz drobnym drukiem lub jego
miejsce 10 ct. — Nadesłane za wiersz lub jego
miejsce 30 ct. — Głosy publiczności za wiersz lub
jego miejsce 50 ct. — Prywatna korespondencyj-
na 3 ct od wiersza.

Coraz dalej!

Lwów 13 września.

Wiadomo, iż postęp w złem zaczyna się
zazwyczaj od drobnych początków. Tak było i w
oderwaniu się lewicy sejmowej od stronnictwa,
z którym ona dotąd i w sejmie i w Radzie pań-
stwa wspólnie pracowała — i pracowała do d-
nia. W pierwszej chwili — na zjeździe z 22
sierpnia we Lwowie jego inicjatorowie i „refe-
renci“ nie mieli jeszcze odwagi cywilnej, by ja-
wnie przyznać się do gotowości wejścia w sojusz
z kosmopolityczną socjalną demokracją, tudzież
do gotowości odstąpienia wschodniej części kra-
ju ruskomu radykałom i socyalistom. Dopiero na
zjeździe dr. Bujwid wywołał rozprawę o stosun-
ku „konsolidującej się“ na lewo demokracji do
socyalistów, i ta rozprawa doprowadziła do u-
chwaly, którą uważać należy za pierwszy krok
oficjalny i publiczny zbliżający lewicę do socya-
listów. Dyskusja nad tym przedmiotem była mo-
że nawet trochę ambarasująca dla gospodarzy
zjazdu, gdyż wielu z uczestników, którzy w do-
brej wierze przyjęli zaproszenie na zjazd, jako
do roboty „narodowo demokratycznej“, skoro
spostreżeli, na jakie drogi ta robota demokrację
narodową sprowadza, poczęli tłumnie wynosić
się z posiedzenia. Ale strzał, raz wypalony, co-
fnąć się nie dał — i pozostali w sali przyjęli u-
chwale, przychylając konsolidacji z socyalistami.

Jeszcze miesiąc nie upłynął od tej uchwały,
wyrażającej w formie dość jeszcze ogólnego go-
towości liberalów naszych do szukaniu sojuszu na-
wet z socyalistami, gdy rzuczone wówczas ziarno
zaczyna już bujnie wschodzić.

Oto w niedzielę ubiegłą pojawia się poseł
Rotter, główny macher koncentracji liberalnej
w Krakowie, na publicznym zgromadzeniu socya-
listów w ujeżdżalni pod Kapucynami, i zajmując
tam honorowe miejsce przy stole prezydyalnym.
Pali do nich siarczystą przemowę, w której za-
znacza z lekką teoretyczną różnicą pomiędzy pro-
gramami „skoncentrowanych demokratów“ i „so-
cyalnych demokratów“ — lecz stwierdza zara-
zem, że już dziś zbliżenie się obu stronnictw do-
rzało do tego stopnia, iż mogą one i powinny
jednocześnie siłami zwalczać w wspólnym
przeciwniku — t. j. większość sejmową
i Koło polskie.

Frenetyczne oklaski były odpowiedzią so-
cyalistów na te wywody posła Rottera. Historia
nie wspomina, czy w tej uroczystej chwili uści-
skali się publicznie pp. Rotter z Daszyńskim, czy
skończyły się tylko na serdecznym uścisku dłoni.
Ale sojusz stanął.

I już na drugi dzień główny organ skon-
centrowanej demokracji przyniósł wiadomość
o ruchu wyborczym w Krakowie w ten sposób
wystylizowaną, iż wynika z niej, że przeciwko
dotychczasowemu przesłowi lewicy, wiele za-
służonemu posłowi miasta Krakowa dr. Weiglo-
wi i niemniej gorliwemu posłowi dr. Sokółow-

skiemu kierownictwo skonsolidowanej demokra-
cji wysuwa kandydaturę na posłów do rady
państwa z miasta Krakowa: dr. Rottera i —
Daszyńskiego!

Brawo!

Teraz drugi przykład, jak szybko stacza się
po 22-gim sierpniu liberalna lewica po równi
pochyłej — coraz niżej.

I tak w uchwalonym na owym zjeździe
programie demokratycznym znajduje się ustęp,
uznający „konieczną“ potrzebę utrzymania
solidarności Koła Polskiego w radzie państwa.
Potrzeba ta jest uzasadnioną w następujący
sposób:

„Stronnictwo demokratyczne stało dotąd
nieodmiennie przy zasadzie solidarności Koła
Polskiego we Wiedniu. Z krzywdą narodową
i krajową tak nierównomiernie przyznana kra-
jowi naszemu reprezentacya we Wiedniu, wy-
maga skupienia wszystkich sił — zwartego, je-
dnolitego, karnego, solidarnego postępowania
w walce o prawa i stanowisko kraju, w obronie
interesów narodu i kraju. Uronienie każdego
głosu polskiej reprezentacyi osłabia naszą siłę,
neutralizowanie się wzajemne głosów polskich
wobec obcych żywiołów jest publiczną klęską,
a postępując dalej, mogłoby znaczeniu i wadze
polskiej reprezentacyi we Wiedniu, w austryackim
parlamencie przynieść nieobliczone szkody.“

Na zjeździe wywołał ten ustęp programu
jak wiadomo opozycję ze strony radykalniej-
szych żywiołów. Bronili go obecni tam posłowie
do Rady państwa, którzy z osobistego doświad-
czenia i utwierdzeni w przekonaniu o koniecz-
ności nienaruszonego utrzymania instytucji soli-
darności Koła polskiego w austryackim parlamen-
cie Powzięto niedorzeczną uchwałę, wyznaczając
Koło termin do zreformowania się w duchu
życzeń opozycji. I w taki sposób, ażeby w nim
jak się wyraził p. Rutowski: Jaworscy, Abraha-
mowicze itp. tak się wili i kręcili w rękach Ru-
towskiego, Lewickiego i ich przyjaciół, jak oni
dotychczas wili się — i w wywijali...

Tymczasem ten sam p. Rutowski, który na
zjeździe bronił utrzymania solidarności Koła pol-
skiego, wypisuje na to Koło w *Słowie Polskiem*
bierne fałszywe, byle tylko jak najbardziej sponie-
wiać je i zohydzić w opinii publicznej. Koroną
zaś tych szkalowań jest wyrażenie się, iż Koło
„umarło bez godności“. Niech p. Rutow-
ski raczy mieć odrobinkę cierpliwości, a prze-
kona się, że Koło jeszcze nie umarło. Rozwiązanie
parlamentu przerwało jego istnienie, ale ta — po
sejmie najwyższa i najcenniejsza nasza narodo-
wa instytucya polityczna żyje i żyć będzie — na
przekór wszystkim, którzy zniweczenia jej pra-
gną...

Tak samo robił p. Rutowski, gdy był człon-
kiem Koła. Przy rozprawach jego politycznych
wśród obelśnych pochlebstw osobistych upoka-
rzał się przed „czelodnym regimenterem Koła“
prezesem Koła, głosował z całym Kołem zgodnie
za proponowanymi przez p. Jaworskiego uchwa-

łami, streszczającymi wynik rozprawy — na to,
aby w kilka dni, albo w kilka tygodni później
przedstawić te same uchwały w koresponden-
cjach wiedeńskich w *Słowie Polskiem* jako wy-
skok głupoty i niedbalstwa o interesa kraju.

Być może że w tem Kole, w którym p.
Rutowski będzie „regimenterem“ takie postępo-
wanie będzie uważane za pełne godności i kon-
sekwentne. Zdaje się jednak, iż niewdzięczny i
zacołany kraj nasz nie tak prędko jeszcze zde-
cyduje się pójść za świątym przewodem dra
Rutowskiego i jego przyjaciół i wybierze podo-
bno — na rasie przynajmniej *Koło, pozbawione
tego światła*...

Wprawdzie zastrzeżę się przeciwko temu
dr. Rutowski bardzo ostro. Pisz, że unia demo-
kratyczna „nie ścierpi“ tego ażeby przy wy-
borach miała doznać uszczerbku w swo-
ich nadziejach i pretensjach. Ale niestety — cza-
sem wyborcy bywają strasznie obojętni na podo-
bne pogroźki ze strony kandydatów na posłów!

W rubryce sprawozdawczej o ruchu wy-
borczym *Słowo Polskie* triumfuje, że nawet już
i do Złoczowa zjeżdżają agitatorzy socyalistyczni
Daszyński i inżynier Mokłowski dla urządzenia
tam demonstracyi na cześć „amici zmarłego
niedawno berlińskiego socyalisty, Liebknechta —
i w sprawach wyborczych. Ze ruscy radykały
organizują akcyę w Skalię przeciwko polskie-
mu kandydatowi — także to niezmierną sprawia
ucieczkę *Słowa Polskiego*. Lecz najlepiej charak-
teryzuje politykę skoncentrowanej demokracji
drobna ale znamienita notatka w *Słowie Pol-
skiem*.

Powtórzyło ono mianowicie za Daszyńskiego
Naprzodem kłamstwo, iż polscy wyborcy w Ży-
daczowie oddali swoje głosy na moskalofila ks.
Senyka w liczbie 28. Wiadomo zaś, iż ks. Senyk
otrzymał wszystkich 28 głosów — a więc
widocznie tylko od swoich zwolenników. Prze-
szło 40 wyborców było którzy ani na ks. Seny-
ka ani na dr. Oleśnickiego głosować nie chcieli. Samo
Stwo Polskie przy ogłoszeniu rezultatu głosowa-
nia fakt ten stwierdziło. Czyżby wyłącznie tylko
sami Polacy na ks. Senyka głosowali a wstrzy-
mało się od głosowania właśnie tylko 40 zwolen-
ników jego, którzy głosując pobili Oleśnickiego,
na którego tylko 55 głosów padło? Lecz to nie
przeszkadza *Słowa Pol.* iż licząc na bezmyśl-
ność czytelników swoich, w kilka dni powtarza
za *Naprzodem* kłamstwo o jakichś „stań-
czykach“ z moskalofilami, których wynikiem miało
być oddanie 28 głosów „polskich“ na ks. Se-
nyka!

Coraz lepiej! Coraz dalej!

Z bieżącej chwili.

Lwów 13 września.

„Coraz gorzej, źle się dzieje!“ — woła raz
po raz poznańska prasa pruska —

i dlatego zapewne szaleje hakata. Czytamy w
Posm. N. Nachr organie agrarystów pruskich:
„Już się ukazują fatalne skutki braku robotnika.
Uprawa zboża i roślin okopowych szczupleje,
coraz więcej roli idzie pod koniczyne i pastwi-
ska. Ale w naszej suchej prowincyi nie masz
nie tak niepewnego i niepopłatnego, jak ten ro-
dzaj gospodarki“. A dalej czytamy:

„Z komisją kolonizacyjną także się nie po-
prawili stosunki robotnicze. Dotychczas nie uda-
ło się jej osiedlić tutaj ani jednego robo-
tnika niemieckiego i niepopłatnej jej go-
spodarcie nie zaradzi nawet spis potraw (dla ro-
botników), jaki ogłosiła. Za to już się nabywają
wszędzie dobra, niesłychanie w górę wypędziła
ich cenę z wielką dla właścicieli korzyścią; ale
z drugiej strony ta zwyczajna utrudnia kapitali-
stom niemieckim nabywanie ziemi i osiedlanie
się chłopów niemieckich podrośla“.

Londyński *Daily Telegraph* podaje z Ber-
lina bardzo ważne wiadomości, zasługujące na
uwagę, dziennik ten bowiem wyjątkowo należy
do biorących rzeczy poważnie. Według niego
wszystkie mocarstwa, oprócz Anglii i Japonii,
już odpowiedziały na notę rosyjską z
25 sierpnia. Wogóle odpowiedzi te zgadzają
się co do treści, ale każde mocarstwo z osobna
podaje powody, dla których projektu rosyjskiego
popierać nie może.

Odpowiedź Niemiec nie zawiera żadnego
kontroprojektu, ale powody, które wytacza prze-
ciw polityce rosyjskiej, wyglądają na torowanie
kompromisu. Austria oświadcza, że swój
szczypty w porównaniu z innemi kontyngent
wojska oddała już pod rozkazy Waldersee, uważa
przeto za konieczne zasięgnąć poprzód jego zda-
nia co do stosowności ewakuacyi Pekinu. Wto-
chcy powiadać, że niepodobna sobie wytworzyć
obrazu położenia w Chinach, dopóki nie nadejdą
relacje posłów. Wszystkie zaś siedm mocarstw,
więc Anglia i Japonia w tem się zgadzają, że
rychle wycofanie się z Pekinu poczytywaliby
Chinczykowie za trwożliwość.

Odpowiedź Ameryki — dodaje *Daily Telegr*
— jest wymijająca; zdaje się atoli, że także ona
uznaje niestosowność odwrotu nawet w razie,
gdyby Rosya się wycofała. Tego jednak się nie
obawiają, ponieważ Rosya dotychczas jeszcze ani
jednego żołnierza nie wycofała. Sądzą przeto, że
nie będzie uczyniony żaden doniosły krok, dopó-
ki hr. Waldersee nie złoży swojej opinii o poło-
żeniu. Tymczasem zaś mogłoby powrót dworu
chińskiego do Pekinu wielce ułatwić nawiązanie
rokanów. Nota rosyjska — kończy *Dyily Telegr*.
— ani jednemu mocarstwu nie zakłóciła, jako też
stosunki między Berlinem a Petersburgiem nie są
w niczem zamącone.

Wiadomości te są poniekąd sprzeczne z tem,
cośmy wczoraj według doniesień paryskiej „Agen-
cyi Havasa“ z Petersburga podali. Mogą jednak
być prawdziwe. Wynikałoby z nich, że Rosya ze
swoim głównym projektem ewakuacyi Pekinu sa-
ma jedna się pozostała, tudzież że mocarstwa,

jakkolwiek odpowiedzi ich są faktycznie odmo-
wą, obrały formę dyplacyjną, aby nie zrazić Ro-
syę. A wreszcie, że Prusy, okazując gotowość do
kompromisu, pomimo krasnomówczych dyktator-
skich zapędów ces. Wilhelma II statecznie trzy-
mają się testamentu Wilhelma I i Bismarka, któ-
ry utrzymanie ścisłych stosunków z Rosyą sta-
wia jako główny zasadniczy fundament zewnętr-
nej polityki Berlina.

Zanim się spełni życzenie mocarstw, tj. za-
nim nadejdzie opinia Waldersee i opinia posłów,
miną tygodnie a może miesiące, a tymczasem na-
stanie jakiś rząd chiński, z którymby się obli-
czyć i sprawę zakończyć można. Dyplomatyczne
zasachowanie mocarstw przez Rosyą pozostanie
więc może tylko wypadkiem chwilowym, jeżeli
teraźniejsza zgodność wytrwa także w sprawie
odszkodowania i przywrócenia porządku w Chi-
nach.

Najpóźniej do 20 bm. wyładują w Chinach
te posłki, które już są w drodze, zwłaszcza z
Niemiec i Francji i siły sprzymierzone będą, choć-
by nawet nie pomnożyły swoich kontyngentów
Ameryka i Japonia, 65.000 wojska, 200 dział i
17 maksymówek. Sprzymierzeni zamierzają zająć
miasto Paotingfu (przy kolei Pekin-Hankow), za-
czemy się wytworzyć trójkąt strategiczny Pekin-
Paotingfu-Tientsin, ze szczytem na północy w Pe-
kinie. Stanowisko to zasłaniałoby wojska sprzy-
mierzzone od ataku Chinczyków z południa i za-
chodu.

Według dotychczasowych doniesień cesa-
rzowa chińska miała przebywać w prowincyi
Szensi, cesarz zaś pod Kalganem — dzisiaj
donoszą, że właśnie cesarzowa przebywa w Kal-
ganie, a cesarz w Tajuenfu, stolicy prowincyi
Szensi (leżącej na wschód od prowincyi Szensi).

Usposobienie w Niemczech.

Lwów d. 13 września.

Sposób, w jaki prowadzona jest wewnętrzna
a zwłaszcza ważniejsza w obecnej chwili zewne-
trna polityka Niemiec, oddawna budzi w kraju
niesmak, który już przechodzi w oburzenie. Wed-
ług konstytucyi niemieckiej odpowiedzialnym jest
tylko kanclerz (minister Rzeszy niemieckiej
noszący tylko tytuł sekretarza stanu i nie są od-
powiedzialni) — tymczasem cesarz i Bülow
nie pytają kanclerza, cesarz zaś najwłaśniejsze
kroki czyni poza plecami Bülowa. Stan ten staje
się ostatecznie groźnym, skoro wszystko się
dzieje za „impulsami“ cesarza.

Cesarz jest nieodpowiedzialnym, a impulsy
są nieuchwytnie — zależą od przypadku, humoru,
od pogody... Cesarz sam kieruje polityką, a ce-
sarzem kaprys. Na czem się tedy to wszystko
skończy? — pytają Prusacy i pytają Niemcy
z Rzeszy; niekiedy nawet junkierska *Kronstg.* o-
dezwie się z głosem uwagi nawet dobitnym. Co
prasa wolnomyślna pisze o cesarzu i jego uczyn-

ZA SŁAWĄ

z angielskiego

napisał M. E. Francis.

(Ciąg dalszy)

Na czternaście dni przed Wielkanocą, za-
powiedziała Irma rano, że ma dwa tuziny skoń-
czonych kart i zaprosiła Martę żeby poszła z nią
do sklepu papierowego przy ulicy High Street
Kensington celem porozumienia się z właścicie-
lem tegoż.

— Wezmę wszystkie, — mówiła. — Jest
ich na dwadzieścia cztery szylingów, ale ponie-
waż te jaja z piskletami są mniej udele to za-
proponuję mu za wszystkie razem cenę jednego
funta.

— A gdybyśmy te jaja z piskletami zоста-
wiły w domu — rzuciła Marta, myśląc z tajem-
nem drzeniem o tych dziwolągach szluki.

— O, absolutnie nie! Jaka ty jesteś śmie-
szna! Nic nie myślę zostawiać, zresztą dwadzie-
ścia kart, to głupia liczba, niespełne dwa tuziny,
sam knieć osądzi, że jesteśmy bardzo hojne,
jeśli mu dodamy na początek cztery karty.

Marta nie odpowiedziała, ale z ciężkiem
sercem wybierała się w drogę. Irma natomiast
była w najlepszym humorze, rozmawiała wesoło,
układała plany rozmaitych przyjemności, których
zamierzała użyć wraz z Martą, za te pieniądze.

— To jest cudownie, samej zarabiać, nie

prawda? Jestem dumną — ach, jaką dumną!
Bo nawet i ty, mademoiselle Marto, potrzebujesz
dostć czasu, zanim zdołasz zarobić jednego
funta.

Wszedłszy do owego sklepu, poszła Irma
prosto do głównej lady i zapytała o właściciela
tak wyniosło, że przybiegli natychmiast, zapytując
czem może służyć. Odkrywszy jednak, że piękna
pani nie jest wielką damą, robiącą obstalunki,
ale skromną lifierantką sztucznych wyrobów, wy-
magającą od niego, żeby nabył pewną ilość onie-
miała na chwilę ze zdziwienia.

A kiedy Irma bynajmniej nie zmieszana je-
go zdziwieniem, oznaczając cenę, dodając wspania-
lomyślnie, że tym razem doda mu jeszcze pa-
rę kart mniej pięknych, zaśmiał się prosto w
twarz i zebrawszy rozstawione karty, podał jej z
ironicznym ukłonem.

— To nie jest towar, jakim zwykliśmy za-
dawać wymagania naszych gości. Ja myślę, że
ludzie żdziwiliby się, gdyby im oś podobnego
ofiarował Nie, dziękuję Madame, ale nie mogę
ich przyjąć.

Marta jakby krwią obłana, pociągnęła sio-
strę za suknię, a Irma przyjąwszy z całą swobo-
dą swoją własność z rąk kupca, wyszła z pod-
niesioną głową.

To bardzo pospolity sklep — powiedziała
siostrze, kiedy już wyszła na ulicę. Człowiek
ten był prostym gburzem. Mnie się zdaje, że on
był zły, bo ja żądałam więcej, jakby on chciał
zapłacić. Spróbujmy gdzie indziej.

— Wiesz co, kochanie — powiedziała Mar-
ta nieśmiało — mnie się zdaje, że to się na nic
przysta. Ludzie ci mają zapewne stałych lifieran-
tów i nie zechcą się wiązać z drugimi.

Irma stanęła i popatrzyła na nią z gniew-

wem, mówiąc z oburzeniem: — Także, przecież!
Jeśli tak było, to nikt nie mógłby o krok na-
pród postąpić. Wszystko ma swój początek.
Chodźmy na Regent Street do znaczniejszych
sklepów, tam lepiej się z nami obejdą, jak ci
pospolici ludzie. Chodź wszędzie do omnibusu.

Marta uznała, że roztropniej będzie, jeśli
ktoś drugi przekona Irmę, która jej rady odrzu-
cała z zwykłym uporem. Poszła z nią przeto ci-
cho, żeby jej nie rozdrażniać bardziej a mimoto
przekonać.

Zaczęły więc żmudną i przykrą wędrówkę,
która zakończyła się zupełną porażką Irmę. Ka-
żdy, któremu pokazała owe biedne karty, wy-
śmiał ją, albo się rozniewał. Wracając do do-
mu nie przemówiła ani słówka, ale kiedy się
rozebrała, poskładała wszystkie swoje karty na
stole i oglądała je długo w zamysłach. Nareszcie
zawołała Martę i poprosiła, żeby i ona przypa-
trzyła się im.

— Czy znajdujesz, że one są szkaradne —
szkaradnie zrobione? — spytała cicho, patrząc
badawczo błyszczącymi oczyma w twarz siostry.
Marta milczała, szukając w duszy wyrazów, któ-
re nie byłyby zbyt dotkliwe.

Irma oparła rękę na jej ramieniu, — Ale
musisz prawdę powiedzieć, nieubłagana prawdę;
musisz przysięgnąć, że powiesz prawdę! Ba, co
ja mówię! Twoją twarz zdradziłyby cię, jeśli
chciałabyś ukryć myśli. Ty myślisz, że ci ludzie
mieli rację; bo te karty są szkaradne, nikt ich
nie chce kupić.

— Nie, doprawdy — mówiła Marta żywo
— ja nie widzę żeby twoja robota była złą.
Jest może inna, jak ją ludzie kupować zwykli.
Ci, którzy je zwykle malują, może mają jaką in-

ną metodę, której ty nie użyłaś. Kto wie może
oni używają innych farb.

— Wiem, wiem! — zawołała Irma z drzą-
cemi ustami. — Wiem, że się ośmieszyłam kom-
pletne. Na cóż zda mi się próbować czegokol-
wiek? Nigdy mi się nie nie uda!

Pozbiierała karty i wrzuciła w ogień, zanim
Marta zdołała temu przeszkodzić. Potem opadła
bezsilnie na fotel i płakała, jakby jej serce pe-
kało.

— Och, chciałabym tak spać i skrzypce!
— wykrzyknęła z zalem. — Marto, Marto, cze-
mu ja nie mogę umrzeć! Zawsze tylko próbuję
a nic mi się nigdy nie udaje.

— Moja ty — powiedziała Marta objawszy
kędzierzawą brunatną głowę dziewczęcia — ty
wiesz, że niepodobna mówić jednym temem o
twoim wielkim talencie i podobnych dzisiejszym
drobnostkach! To służyło ci jedynie za rozrywkę
bo pomyśl tylko, czy te obrázky przyniosłyby ci
tyle szczęścia — chociażbyś je nawet sprzedała
— ile ci sprawa muzyka.

— Ach muzyka! nie mów o niej! Mówisz,
że ona darzy szczęściem? Powiedz raczej że
sprawia katusze i męki niewypowiedziane. Mnie
się zdaje, że ona mnie zabije, zabije powolną
tęsknotą, którą wywołuje uczucie zapoznania, u-
czucie niemocy, ogarniającej duszę, niemogącą
wyspiewać nigdy swej wielkiej świętej pieśni
przed światem.

— Mniejiny trochę cierpliwości, kochanie —
uspokajała Marta, obcierając łzami zroszoną twa-
rzączkę — Masz zaledwie osiemnaście lat. Pew-
nego pięknego dnia, będziemy jeszcze wspominać
ze śmiechem nasze dzisiejsze żale.

Lecz Irma nie dała się pocieszyć i, jak kłęba
belesnie, a Marta także nie była przekonana o

prawdzie swoich słów. W następnych długich
dniach błagała się Irma jak mały duch dręczony
rozpaczą, bladła coraz więcej, wypatrzyła już
prawie swoje duże oczy, spoglądając nieustan-
nie w dal, później zaś tak opadła na siłach, że
popadała wreszcie w zupełną apatyę. Co widząc
Marta postanowiła sobie wyrwać ją z tego stanu,
choćaby przemocą.

— Wiesz co, Irma — powiedziała jej raz,
glądząc włosy — czytałam dziś zapowiedź kon-
certu nowego pianisty — Paweł Waldenec. W
Anglii jeszcze nie występował. Jest Węgrem, a
sądzę, e byłoby bardzo interesującym usłyszeć
rodaka? Słyszałam, że cudownie gra. Coż mała,
czy nie pójdziesz?

— Nie, nie mam chęci — odpowiedziała
Irma — Nie mogę słuchać muzyki.

Marta nie nie odpowiedziała, przy stole je-
dnak pokazała siostrze program z fotografą ar-
tysty. Była to niezwykle zajmująca twarz młode-
go człowieka, spoglądającego dużemi oczyma w
dal, włosy okalające wysokie czoło wyglądały
jakby były białe.

— Czy on ma białe włosy? spytała Irma,
oglądając cały program z zainteresowaniem —
a może to jest światło na obrazie? To ładna
głowa, Marto i ładna twarz. Może mu pochlebił
w sądzie, ta twarz jednak przemawia sama za
sobą. Wiesz co, chodźmy naprawdę. Co innego
gdyby grał na skrzypcach — dodała z westchnie-
niem.

(C. d. n.)

Bluzki zarzutki i płaszcze angielskie otrzymał magazyn nowości E. Machajskiego, Lwów, róg ul. Jagiellońskiej i 3 Maja.

kach, co mówią szerokie koła zwłaszcza pruskie, to trudno spisać; wpojona Prusakom kijami cześć dla korony, znika. Cóż dopiero w innych państwach niemieckich, burzących się na widoczną dążeń do zamienienia Bawarii, Saksonii itd. w prowincje pruskie, przeciw której niedawno temu w jednej mowie po drugiej jawnie występował ks. Leopold bawarski!

Konserwatywne nawskróś *Dresd. Nachrichten*, główny dziennik saski, piszą:

„Kancelarz, który chce aby go reprezentacja narodu za powagę uznawała, musi posiadać na tyle energii, aby świat także wobec korony wystąpił ze swoją własną wolą. Według konstytucji niemieckiej, nie powinno przewodzić polityce być ustanowione i przeprowadzane bez kancelarza rzeszy. Obowiązkiem rajchstagu będzie nalegać za całą stanowczością, aby nareszcie ustala polityka nieodpowiedzialna, często osobista, aby znowu rządzone w myśl konstytucji niemieckiej, i aby nadal nie choć, iżby reichstag przedstawicieli rządu uważał za prostych parobków.

„Należy się spodziewać — kończą *Dresd. Nachr.* — że spełnienia tego obowiązku rzeczywiście stronnictwa narodowe nie pozostawiają znowu wolnomyślnym i socyalistom, wyłącznie frakcyjne prawa powinny być czuły powołaniem do przedownictwa w tej sprawie. — Organ agraryszów pruskich, więc rasowych konserwatystów, przytaczając ten artykuł, powiada: „Właśnie stronnictwa prawicy nie powinny pomijać tego rodzaju głosy prasy, faktycznie odbijające opinie publiczną.”

Weltpolitik — przyszłość Niemiec leży na oceanach — Niemcy muszą się wszędzie dopominać miejsca słonecznego — żyć nie potrzeba, ale żeglować potrzeba — nie na świecie nie powinno być bez Niemiec! — te hasła cesarza zdolały z czasem upoić opornych „wolnomyślnych” pruskich. Dzisiaj urok tych hasła zmalał i niemi właśnie biją na autora. Kolonie nie przynoszą oprócz potwornych skandalów, bzików biurokracji pruskiej i kosztów. Emigracja niemiecka kieruje się ciągle do Ameryki i poniekąd do Azji, tylko nie do kolonii niemieckich. A nadto kolonie te narażają coraz więcej na targi z Anglią, Francją, a co do Kiaocezu z Rosją.

Do ziszczenia owych hasła potrzeba floty rajchstag wreszcie uchwalił fundusze, ale ta flota będzie tylko kozłem wobec innych mocarstw, a zanim gotowa stanie, może się zmienić postać świata. Dowodem sprawa chińska. Budowa floty wymaga olbrzymich kosztów, a to nowych olbrzymich kosztów wymaga sprawa chińska, jak nią dla Niemiec cesarz pokierował.

Niemcy wraz z cesarzem polegali na niezmiennych funduszach, jakich dostarcza niechęć do rozwoju przemysłu i handlu niemieckiego. A tymczasem właśnie teraz popadł ten przemysł i ten handel w przesilenie arcycroźne. I od najwyższych kominów fabrycznych aż do chat kurnych wzmaga się okropna trwoga skutkiem braku węgla. Wiele fabryk stanęło, a w niezliczonych gospodarstwach, wskutek wznagającej się z dnia na dzień drożyzny opału, nie będzie przy czem zgotować strawy ni ogrzać dziecka.

Ale Aleksander pruski, jak nigdyś szwedzki, ciągle ściga Daryusza — polskiego... O, jak wielka stąd chwala!

Z Rzymu.

(Prasa włoska. — Papieństwo i masoneria. — O modlitwę napisaną przez królową. — Watykan i Kwiryna).

Sędziwy papież Leon XIII, najstarszy z monarchów, głowa kościoła katolickiego, jest jeszcze ciągle przedmiotem napaści liberalnej prasy włoskiej z powodu znanego komuniatu urzędowego Kuryi apostolskiej, wydane w *Osservatore Romano* komunikatu, który wyszedł z kongregacji św. Inkwizycji i był może nieco szorstkim w formie, ale sprawiedliwym i słusznym w gruncie. Prasa t. zw. umiarkowana, która wypowiadała nieraz nadzieję pogodzenia się rządu włoskiego z Watykanem, walczyła, tym razem o lepsze, z odłamem, wrogim Kościołowi i organami masonerii, obsypując zarówno papieża, jak i kardynała Rampollę największymi obelgami.

Prasa włoska jest tak samo nieokielzdana, jak i francuska; zdawałoby się jak gdyby i poważne obawy, znalazła także swój wyraz w głosach opinii publicznej liberalnej. Nie mówimy tutaj o gazetach katolickich na włoskim półwyspie; jedyne to bowiem dzienniki z włoskich, znające karby, przyzwyczajone, karność, broniące papieża przeciw masonerii z cięstością, ale w granicach dozwolonych i z poczuciem szlachetności świętej sprawy, jak *Voce della Verità*, turyńska *Italia Reale*, medyolańska *Osservatore Cattolica* i t. d.

Najgorszymi i prawdziwą zgubą Watykanu, po za dziennikami socyalistycznymi, są dzienniki masonerii, tak zw. Wielkiego Wschodu. Z nich najwięcej rozpowszechniona jest rzymska *Tribuna* redagowana przez izraelitów. Ona to sieje indyferentyzm, proponuje swobodę obyczajów, t. zw. naturalizm, szczuje systematycznie na Watykan i reklamuje wszystko, co mu szkodzić może, bez żadnych względów na zepsucie i szkodę jakie przynosi.

Są wprawdzie dzienniki umiarkowane jak medyolańska *Corriere della Sera*, turyńska *Stampa*, florencka *Nazione*. ale o ile o tyle tylko są umiarkowanymi, o ile nie wchodzi w grę w sporze między Watykanem a rządem żywotne kwestie tego ostatniego. W sferach katolickich

tutejszych dzienniki te uchodzą za — obłudników.

Sytuacja zarysowała się teraz bardzo wyraźnie wobec wrzawy, jaką wywołał urzędowy komunikat watykański, objaśniający, jak wiadomo, że pogrzeb kościelny króla Humberta w Rzymie był tylko *tolerowanym* ze względu na wyjątkowe okoliczności śmierci nieboszczyka i dlatego, że w r. b. król Humbert objawił (od lat nie pamiętnych) chęć pogodzenia się z religią przez przystąpienie do Najsw. Sakramentów.

Co zaś do modlitwy królowej Małgorzaty ułożonej zaraz po śmierci króla, kongregacja Indeksu uważa ją za nieprawidłową, sprzeciwiającą się przepisom liturgicznym, z powodu dwóch wyrażań, technicznych duchem protestanckim i dlatego nie pozwoliła jej odmawiać w kościołach.

Kto musiał najwięcej być dotknięty tem orzeczeniem, to królowa wdowa Małgorzata, która z pewnością nie miała żadnej chęci wyłamania się z pod przepisów Kościoła, a napisała ją w chwili wielkiego żalu i cierpienia, choć oczywiście bez znajomości przepisów Kościoła.

Ale nie tak rozumie prasa liberalna dla niej właściwie niema żadnego autorytetu, żadnej powagi. Rozkierowanie, jakie się objawia w społeczeństwie, odbija się także na prasie. Kto śledził na przykład przebieg procesu mordercy Bresciego, musiał być oburzony ciągłym reklamowaniem przez tutejszą prasę liberalną i mordercy i królobójstwa przez podanie portretów, szczegółów, uganianie się za reportery. Owe zbyt wielkie, skandaliczne rozwielenie sę dzienników jest w każdym razie złym znakiem, gdyż świadczy, pomiędzy innymi, o wypieraniu Włochów z pola hndlu i przemysłu, na którym ustępują Niemcom, Anglikom, Szwajcarom; także wydawało by się, jak gdyby Włochy miały być rychło ekonomicznie pokojowo zawojowane przez zagranicę.

Brak zrozumienia wszelkiego autorytetu doprowadził do tego, że z modlitwy królowej Małgorzaty ukuto broń przeciw Watykanowi, odmawiając ją publicznie na placach, w szkołach na przekór Kuryi, a nie przez jakieś uczucie pobożności, bo przecież o tem tutaj w sferach liberalnych mowy nawet niema.

Okazało się tedy, że w kwestyi papieskiej jesteśmy na tem samym miejscu, co nazajutrz po wejściu przez wojska włoskie przez wylot w bramie Pia. Trudno to zmienić. Przez trzydzieści lat (gdyż w r. b. 20 września dobiega termin) w kwestyi zasadniczej niezależności i stanowiska międzynarodowego papieństwa nie się nie zmieniło, trudności pozostają te same i nawet przewidzieć nie można, kiedy i jak sprawa ta będzie mogła być uregulowana.

Jeśli młody król Wiktor Emanuel uznał za konieczne w manifestie swoim do narodu położyć nacisk na Rzym nietykalny, to w Watykanie słowa te poczytane będą za prowokację. Na to nie poradzą ani pobożne życzenia królowej Małgorzaty, ani pojednawcze — jeśli są — aspiracje młodego króla, który obiecuje być energicznym, dzielnym monarchą, ale odziedziczą wszystkie nieprzelamane trudności położenia.

Przyjęcie u cesarza.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Jasło 13 września.

Przyjęcia dzisiaj rozpoczęły się w rezydencji cesarskiej o godz. 9 rano. Na wszystkich przyjęciach obecny był namiestnik hr. Piniński.

Najpierw przyjął monarcha duchowieństwo z ks. arcybiskupem Isakowiczem i ks. biskupem Puzyrą na czele.

Następnie zjawili się bardzo liczna grupa, obejmująca dostojników dworskich, przedstawicieli szlachty oraz posłów, razem 116 osób pod wodzą marszałka kraj. Stanisława hr. Badeniego, który przemówił temi słowy:

„Najmiłościwszy Cesarzu i Królu nasz! Przybyliśmy ze wszystkich stron kraju, by dać wyraz radości, iż Cię w naszym kraju powitać możemy i złożyć ponownie u stóp Twoich wyraz niezachwianej wierności, najgłębszego przywiązania i wdzięczności dla Najdostojniejszej Twojej Osoby.

Uczuciom tym dawałmy już wielokrotnie wyraz w obec Ciebie Najjaśniejszy Panie — stały się one dla nas i dla reprezentantów tego kraju drogowskazem w naszym publicznym działaniu. Ale gdy wiemy, że przebywając wśród nas, w naszym kraju, serca nasze żywym bijącym, stają nam żywo przed oczyma lata ubiegłe, przeszłość i dzieje tego kraju z ostatnich lat pięćdziesięciu, w których widnieją promiennie na każdej niemal karcie dowody Twojej Monarszej łaski, Ojcowskiej opieki i sprawiedliwości.

Jest też dla nas potrzebą serca zbliżyć się do Ciebie Najjaśniejszy Panie i prosić, byś nam zachował w Twym ojcowskim sercu to miejsce, które nam wielkodusność dałaś, byś nadal kraj nasz otaczał Swą Monarszą łaską i opieką, której otrzymaliśmy teraz właśnie nowy dowód na rzecz tych, którzy w tym roku dotknięci zostali ciężką klęską elementarną.

My możemy Cię Najjaśniejszy Panie tylko raz jeszcze zapewnić o naszej niewzruszonej wierności i ofiarować Ci serca nasze, które na zawsze do Ciebie należą.

Uczucia te nas nie tylko nigdy nie opuszczają, ale przekazywać je w spuściznie tym, co po nas nastąpi.

A dziś błagamy Boga, aby Waszą Cesarską i Królewską Mość jeszcze w długie lata zachować, ochraniać i strzedz raczył dla dobra państwa i kraju naszego — dla szczęścia ludów, które pod Twem potężnym berłem znajdują możność życia i rozwoju.”

Cesarz w odpowiedzi zamaczył, że z szczególne zadowoleniem widzi dookoła siebie zgromadzonych tak licznie przedstawicieli kraju, który nieustannie pieczołowitość monarchy odwzajemnia głęboką wdzięcznością i najśliszszym przywiązaniem do tronu. Z ubolewaniem wspominał następnie o klęskach, które Galicję nawiedziły, dodając: że one powinny być dla wszystkich jednym więcej bodźcem do usilnej pracy nad dalszym rozwojem kraju. W końcu prosił zgromadzonych, aby wyrazili krajowi wdzięczność monarchy za to powitanie i zapewnił, że zawsze nad powściągliwością jego czuwać będzie.

Z kolei przedstawili się cesarzowi naczelnicy rozmaitych władz rządowych, rady powiatowe jasielskie, krosieńskie i strzyżowskie, potem reprezentacja miasta Lwowa (prezydent Malachowski, wiceprezydenci Michalski i Ciuchciński, oraz członkowie rady miejskiej ks. Lenkiewicz i dr. Byk), reprezentacja miasta Jasła i Krosna, a wreszcie naczelnicy gmin powiatów jasielskiego, krosieńskiego i strzyżowskiego.

Jasło 13 września.

Przyjęcie miało przebieg bardzo okazały. Monarcha był nadzwyczaj łaskawy. Już od osmej godziny rano zgromadził się przed gmachem rady powiatowej liczny zastęp osób, które miały być przyjęte. Punkt o godzinie 9 rano zebrał się w sali audyencyjnej duchowni z ks. arcybiskupem Isakowiczem na czele. Gdy monarcha wszedł, namiestnik hr. Piniński przedstawił obecnych, a ks. arcybiskup Isakowicz imieniem zebranych złożył hołd cesarzowi.

Monarcha przywitał się z biskupami podaniem ręki, bardzo dziękował i z każdym łaskawie rozmawiał. Z ks. bisk. Puzyrą mówił o odnowieniu katedry wawelskiej i o zamku na Wawelu.

Nastąpiło przyjęcie konsula niemieckiego hr. Spesshardta, poczem stawili się dostojnicy Dworu, przedstawiciele szlachty i posłów z marszałkiem hr. Badenim na czele. Gdy wszyscy ustawili się, wszedł monarcha powitany trzykrotnie: niech żyje! Zabrał wówczas głos marszałek krajowy.

Cesarz odpowiedział donośnym głosem:

„Ze szczególnym zadowoleniem widzę was u siebie panowie, którzy znowu ze wszystkich stron kraju przybyliście, aby złożyć wyraz niezmiennie wierności i przywiązania, jakich dalsze mi już tyle dowodów. Chętnie przyjąłem tu z okazji zakończenia ćwiczeń części mojej armii, do tego kraju, który nieustannie pieczołowitość moją odwzajemnia głęboką wdzięcznością i najsilniejszym przywiązaniem do mego tronu.

Liczne klęski, jakie ku memu głębokiemu smutkowi raz po raz w przeciągu krótkiego czasu kraj ten nawiedziły, są dla nas wszystkich jednym więcej bodźcem, aby z całą usilnością i nadąć czuwać nad jego interesami i nad jego rozwojem. Z radością przebywam znowu choć przez krótki czas w tym kraju, którego reprezentanci zawsze mają na oku dobro monarchii, z gotowością i rozumną przecznością liczyli się z potrzebami państwa i kraju. Złóżcie panowie temu krajowi moje szczerze podziękowanie za jego serdeczne powitanie i dodajcie w moim imieniu, że zawsze czuwać będę nad jego pomyślnością, gdyż najgorętszym mem życzeniem jest, aby kraj ten kwitnął i rozwijał się.”

Po przemówieniu podał monarcha rękę p. marszałkowi i w podobny sposób przywitał się później z tajnymi radcami. Innych członków zebrania przedstawił namiestnik cesarzowi, który nadzwyczaj łaskawie rozmawiał prawie ze wszystkimi, wypytując się o stosunki kraju z wielką pieczołowitością, o szkody wyrządzone przez wylewy i podniósł w rozmowie, że z wielkim zadowoleniem przeznaczył cesarskim rozporządzeniem znaczną sumę dla dotkniętych klęską powodzi. W rozmowie z prezesem Koła polskiego p. Jaworskim oświadczył cesarz, że rozwiązanie rady państwa i nowe wybory są ostatnim środkiem konstytucyjnym, którego rząd się chwyci.

Rektora uniwersytetu, dra. Abrahama zapytał czy i we Lwowie odbywa słuchaczów na wydziale medycznym i rozmawiał dalej o złym stanie budynku uniwersyteckiego. Przyjęcie tej grupy trwało niespełna 40 minut.

Nastąpiło przyjęcie rad powiatowych pod przewodnictwem p. Augusta Gorayskiego, który rzekł, że wydziały rad powiatowych Jasła i Krosna mają zaszczyt w imieniu całej ludności powiatów, zapewnić o niewzruszonej wierności, przywiązaniu i gorliwości do ośiar, oraz że czują się szczęśliwymi, iż mogą monarchę widzieć w swej okolicy i złożyć hołd u stóp jego. Monarcha odpowiedział, że cieszy się, iż przebywa w tych powiatach i dziękował za życzliwą pomoc ze strony ludności przy manewrach, oraz za serdeczne przyjęcie. Następnie rozmawiał jak najłaskawiej z wielu obecnymi, których przedstawił namiestnik.

Gdy przyszła kolej na miasta, prezydent miasta Lwowa dr. Malachowski, przemówił: „Stolica kraju czuje się nad wyraz uszczęśliwioną, że znowu może doznać wielkiej łaski i zaszczytu, przedstawiając się Waszej Ces. i Król. Mości na swej ojczystej ziemi, aby złożyć u stóp Waszej Ces. i Król. Mości zapewnienie niezłom-

nej wierności, przywiązania i miłości. Wasza Ces. i Król. Mość raczy zezwolić w swej dobroci, że ośmielimy się wyrazić wraz z prośbą, nadzieją, iż wierne miasto stołeczne Lwów będzie tak szczęśliwe, że niebawem doczeka się chwili, w której będzie mogło powitać ukochanego Monarchę w swych murach, ażeby Wasza Ces. Mość mógł naocznie przekonać się o rozwoju stolicy kraju”. Monarcha bardzo łaskawie przyjął te słowa i najuprzejmiej rozmawiał z członkami deputacji. Mówiąc z drem Bykiem zapytał go cesarz czy dawno już zasiada w radzie państwa a w dalszym ciągu rozmowy na uwagę dr. Byka, iż Polacy zawsze starali się, aby rada państwa była zdolną do pracy, odpowiedział cesarz: „Wiem o tem bardzo dobrze.”

Na czele wójtów powiatu jasielskiego przedstawił się prezes rady powiatowej jasielskiej p. Kotarski, a na czele wydziału krosieńskiego powiatu prezes p. Gorayski. Przed pół do 11 przyjęcie było skończone; wywarło ono nader pożyteczne wrażenie. Wszyscy podnoszą nadzwyczajną łaskawość monarchy. Między przedstawionymi był także przełożony gminy izraelskiej Welfeld. Jasło 13 września.

Imieniem reprezentacji powiatowych cesarz przyjął prezesa rady pow. w Jasle Stanisława Kotarskiego z zastępcą preza Alojzym Metzgerem i członkami wydziału pp. Konstantym Macewiczem i Romanem Adamskim, dr. Janem Działotem i dr. Ignacym Steinhaussem; prezesa rady pow. w Krosnie Augusta Gorayskiego z zastępcą prezesa ks. Edwardem Janickim i członkami wydziału dr. Janem Jugendfeinem oraz Janem Olszewskim.

Imieniem władz przedstawił się monarsze: starosta w Jasle Wł. hr. Michałowski z star. komisarzem Cypryanem Worona-Sozańskim i konceptami Kazimierzem Madurowiczem, Czesławem Trembałowiczem, ze star. inżynierem Wiktoorem Korneckim, z lekarzem pow. dr. Kaz. Seiborskim, z pow. insp. szkół A. Szastkiewiczem i insp. dr. Michałem Maritzakiem; starosta Wacław Zaleski przydzielony do biura prezydium Namiestnictwa; starosta w Krosnie dr. Stanisław Nowosielski, starosta w Strzyżowie Michał Pokiński. Następnie prezydent sądu obwodowego w Jasle dr. Henryk Ogniewski z radcami sądu Edmundem Pareńskim i Aleksandrem Kosterkiewiczem, prokur. dr. Ant. Stawarskim, oraz sędzią w Krosnie W. Jabłońskim. Dalej dyrektor gimnazjalny w Jasle Józef Slotwiński z katechetą gimn. ks. St. Faleckim, dyrektor seminarium naucz. w Krosnie Szymon Matusiak, star. komisarz górnictwa Ferd. Jastrzębski, dyrektor kolei w Krakowie Horoszkiewicz, oraz naczelnik stacji kolejowej w Jasle, star. oficyał Karol Thelen, z inżynierami kolei Janem Mühlradem i Janem Buchowieckim, radcą dworu August Seferowicz, dyrektor poczt i telegrafów z sekretarzem pocztowym hr. Dornmusem.

Jasło 13 września.

O pół do drugiej odbył się obiad dworski, na który z cywilnych otrzymali zaproszenie: pięciu biskupów a mianowicie: ks. arcybiskup Isakowicz, ks. biskup Puzyra, ks. biskup Czechowicz, ks. biskup Andrzej Szepczycki i ks. biskup Pelczar; dalej wszyscy tu obecni tajni radcy, a mianowicie: namiestnik hr. Piniński, marszałek krajowy hr. Stanisław Baden, Wilhelm hr. Siemiński-Lewicki, Filip Zaleski, ks. Jerzy Czartoryski, ks. Eustachy Sanguszko-Lubartowicz, Apollinary Jaworski, Karol hr. Lanckoroński, Edward hr. Choloniewski, dr. Adam Jędrzejowicz, Roman hr. Potocki, Wojciech hr. Dzieduszycki, Dawid Abrahamowicz, Maciej Czystszan, prezydent wyższego sądu krajowego w Krakowie.

Manewry.

Cesarz w Galicji.

Jasło 11 września.

Cesarz usposobiony jest jak najłaskawiej i jak najłaskawiej daje wyraz swemu zadowoleniu z przebiegu pobytu w kraju. We wtorek przyszedłszy na obiad do parku, gdzie oczekiwali monarchy przed namiotem wszyscy zaproszeni, zwrócił się zaraz do namiestnika hr. Pinińskiego i najłaskawiej się przywitał, zaprosił go, aby po obiedzie przybył do monarchy na audyencję. Na obiedzie był z osobą cywilnych oprócz wymienionych poprzednio w telegramach także członek izby panów, prezes krosieńskiej Rady powiatowej p. August Gorayski. Podczas obiadu panował nastrój bardzo miły a po obiedzie w czasie c. r. c. monarcha dla każdego z zaproszonych znalazł uprzejme słowo, a wszystkim obywatelom okolicznym u których pomieszczeni są arcyksiężęta, dziękował za gościnę i zgotowane im wygody. Stoly ustawione były w podkowie, w zagłębieniu owej podkowy stało jeszcze kilka stołów. Cesarz siedział przy głównym stole w pośrodku, mając po prawej ręce ks. Jerzego Bawarskiego, po lewej arcyksięcia Rainera. Naprzeciw monarchy, jak to ma miejsce zawsze przy obiadach w namiocie cesarskim w czasie manewrów, siedział szef sztabu generalnego hr. Beck, obok niego zaś minister wojny generał kawalerii hr. Krieghammer i z drugiej strony namiestnik Leon hr. Piniński. Koło ks. Jerzego Bawarskiego siedział generał kawalerii książę Ludwik Windisch-Graetz, dalej attaché angielski pułkownik Wardrop, minister obrony krajowej hr. Welsersheimb itd., — obok arcyksięcia Rainera: generał broni hr. Reinländer, attaché rosyjski podpułkownik w. Roop, minister honwedów hr. Fekjervary, attaché turecki Nezir bej i t., — po przeciwnej stronie, obok generała hr. Kriegha-

mera starosta W. Zaleski, generał kawalerii książe Lobkowitz, ks. proboszcz Sroczyński i t., z drugiej strony obok namiestnika: generał adjutant gen. Bolfras, starosta hr. Michałowski itd.

Namiestkowi hr. Pinińskiemu złożył wizytę gener. inspektor wojsk generał kawalerii ks. Windisch-Graetz, minister hr. Welsersheimb, szef sztabu hr. Beck, generalni adjutanci i wszyscy attachés wojskowi.

Do godziny czwartej popołudniu we wtorek panowała pogoda, następnie jednak zaczął padać deszcz i niebo zaciągnęło się gęstymi chmurami.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Krosno 13 września.

Deszcz ustał nocą i wczoraj była pogoda piękna. Cesarz o godzinie 6 rano wyjechał pociągiem dworskim do Krosna, dokąd na kwadrans przedtem przybyła komenda manewrów. W Krosnie oczekiwali monarchy: starosta Nowosielski, marszałek Gorayski, prałat Uzarski i burmistrz Czaykowski. Do starosty, który przedstawił się już wczoraj, oraz do każdego ze zgromadzonych, przemówił cesarz jak najłaskawiej słów kilka, poczem o trzy kwadranse na siódma dosiadł konia i dążąc na południe gościncem dukielskim na czele wspaniałego orszaku przejechał przez całe miasto, które jest pięknie udekorowane i wzorowo czyste. Na wszystkich ulicach zwłaszcza w rynku licznie zebrana publiczność mimo wczesnej pory, witała monarchę owacyjnie. Jakies dziewczętko przyklepiło i podało prośbę. Cesarz schylił się aby ją odebrać lecz tymczasem uczynił to adjutant.

Za miastem w szybkim tempie monarcha ze swą, wśród której za pozwoleniem cesarskim znajduje się konno starosta Zaleski, minął Miejsce Piastowe i za wsią Rogami zatrzymał się na wzgórzu w pobliżu kopali nafty przed Wiednem. Zamiadł śledził cesarz przebiegu ćwiczeń, które są bardzo interesujące. Cesarz konno objechał obszerne pole manewrów, przeglądając oddziały, przyczem często puszczał konia w ewał.

O kwadrans na drugą powrócił cesarz do Krosna. Po drugiej zaś wyjechał pociągiem do Jasła, a przed pół do trzeciej udał się na obiad wojskowy do namiotu.

Zjazd na dzień dzisiejszy już się rozpoczyna.

Gdy monarcha powracając z manewrów jechał powozem pr. ez Miejsce Piastowe koło ochronki i szkoły Salezjanina ks. Markiewicza, wystąpili uczniowie, a orkiestra wychowanków zagrała. Podczas przyjazdu i wyjazdu monarchy na manewry koleją z Jasła i do Jasła na polecenie cesarza jest na dworcu obecny zawsze starosta jasielski hr. Michałowski.

Ruchy wojsk.

Jasło 13 września.

Obie armie dotarły wczoraj do wyznaczonych sobie punktów noclegowych, tak że ukształtowało się następujące ugrupowanie. I-a (zachodnia) armia pod Kołaczycami, 12-a dywizja z główną kwaterą I-go korpusu w Brzuszczycach, 5-a dywizja w okolicach bezpośrednio na południe od Jasła. Główna kwatera armii w Ulaszowicach. Z 6-go korpusu 15-a dywizja w Dukli i na północ stamtąd, 27-a dywizja z główną kwaterą VI-go korpusu w Żmigrodzie, 39-a dywizja obrony krajowej w Kłempnie-Miejskiej, 7-a dywizja kawalerii pod Długim i Zręcinem. Pierwsza armia gen. Gałgozkiego miała w ten sposób dnia 10-go bm. wieczorem front operacyjny szeroki mniej więcej na 40 km. a środek oddziałów piechoty o 15 km. od Krosna oddalony.

II (wschodnia) armia gen. Waldstättena zajmowała następujące pozycje: Korpus skombinowany (gen. broni Horvitzky'ego) z oboma dywizjami, stojącymi jedna za drugą; druga dywizja w Czudcu i na wschód stamtąd, główna kwatera korpusu w Czudcu, 45-a dywizja obrony krajowej na przestrzeni około Tyczyna. Z 10-go korpusu: 43 dywizja obrony krajowej w Jasienicy i Domaradzu, w pierwszej miejscowości główna kwatera korpusu, 24-a dywizja w Brzozowie i Bukowie, w pierwszej miejscowości (Brzozów) główna kwatera armii. 11-ty korpus z 11-ty dywizją w Besku, 30-a dywizja w Sienawie i Odrzechowie, 18-a brygada kawalerii i główna kwatera korpusu w Rymanowie, 6-a dywizja kawalerii między Krosnem a Odrzykoniem. Szerokość frontu operacyjnego okragło 45 km. środek jego z oddziałami piechoty o 15 km. od Krosna oddalony.

Wczorajem d. 11 bm. wydane rozkazy do marszu na dzień 12 września ruszyły wojska w stronę następujący sposób: I armia: komendant armii postanowił ściśle skoncentrować swoje siły nad Jasiołką na południe od Jedicza, a następnie wykonać dalszy marsz na Krosno.

Wskutek tego wyznaczono 6 ty korpus z 15-a dywizją do utrzymania wózów pod Równem, 27-a dywizja z korpusem artylerii miała posuwać się naprzód ze Żmigrodu przez Wietrzn i wzmocnić wzmiarkowaną powyżej dywizję. Korpus miał za zadanie przeszkodzić przejściu nieprzyjaciela przez Zręcin, a w razie przewagi sił nieprzyjacielskich cofać się na Chorkówkę. 39-a dywizja obrony krajowej miała przez Toki, Lubno i Żeglice iść na Zręcin. Z 1-go korpusu była przeznaczona 5-a dywizja z korpusem artylerii pod komendą gener. broni bar. Alborego do marszu przez Sobniów, Laszki, Umiesacz i Długie na Zręcin, 12 ta dywizja na drodze z Moderówki ku Krosnu, 46-a dywizja obrony krajowej z główną siłą przesyłała z jednym oddziałem dla zakrycia flanków z Kołaczyc na Fryszak. 7-a dywizja kawalerii miała za zadanie utrzymać czu-

KUSZCZAK & ZUBIK polecają WELNY SEZONOWE NAJTANIEJ.

cie z nieprzyjacielem i utrzymać się nad Jasiółką. Główna kwatera armii przy 5 dywizji.

Komenda 2 armii powzięła 12 września postanowienie złączyć swoją armię w linii Odrzyk-Krosno-Miejsce Piastowe i wydała rozkazy: Skombinowany korpus z drugą dywizją inaszerować ma na Niebylec z 45 dywizją obrony krajowej przez Białowąs do Odrzykonia, Spornego i Domaradza z wysunięciem małego oddziału na zachód aż do Strzyżowa, 10 ty korpus do Krosna-Suchodół, 1-szy korpus wogóle na Krosno-Suchodół, 11-ty korpus wogóle na Miejsce Piastowe i północną część Iwonicza z wyłączeniem jednego oddziału, który ma bronić rozkazy przejścia nieprzyjaciela w kierunku Równa-Wieleszno, 6 dywizja kawalerii miała prowadzić dalej służbę wywiadowczą, jedna brygada iść przez Jasiołkę, jeden pułk przez Jędrzejów na Dębówiec, drugi pułk przez Złoczów na Żmigród, a 18-ta brygada została przydzielona do komendy 11 korpusu. Główna kwatera armii maszerowała do Krosna.

Nad Krosnem unosił się balon wojenny na linie; kształt balonu podłużny.

Jasioł d. 13 września.

Manewry wczorajsze zakończyły się po dwunastej wyznaczeniu nowych linii demarkacyjnych między obu armiami.

Jasioł 13 września.

Wczoraj korpus lwowski, który tworzy czołg armii wschodniej, pragnąc sforsować przejście gościńskie przez Karpaty, zetknął się już z korpusiem szóstym koszykim stanowiącym lewe skrzydło armii zachodniej i broniącym przejścia przez Karpaty. Wywiązały się bardzo zajmujące walki oddziałów wszystkich broni, zwłaszcza jednak walki artylerii pod Miejscem Piastowem aż po Iwonicz.

Krosno 13 września.

Na wczorajszych manewrach puszczono po stronie armii wschodniej w celach wywiadowczych wielki balon captif, który wznosił się w górę do wysokości 600 metrów. Wynik tego rekonesansu miał być bardzo zadowalający.

Jasioł 13 września.

Cesarz dowiedziawszy się o nieszczerliwym wypadku generałów Steffena, Bihana i Kotłyna zabronił używania samochodów do służby wywiadowczej.

Onegdaj spadli z koni feldm. porucznik Kropatschek oraz jędr. major Brüdermann, komendant zachodniej dywizji kawalerii, w chwili, gdy przeszedł ręką. Obaj odnieśli lekkie skaleczenia.

Jasioł 13 września.

Książę Jerzy Bawarski wyjeżdżał dziś rano do Jędrzeja, aby oglądać stojące tam konie. Wojska dziś mają spoczynek, a jutro spodziewają się wielkiej bitwy. Dziś dzień chłodny i wietrzny, deszcz zaczął padać aż w południe.

KRONIKA.

Lwów, dnia 13 Września.

Rada miejska odbędzie posiedzenia dopiero w piątek 14 bm.

Doniesia rocznica. Obchód jubileuszowy z powodu 200-letniej rocznicy przystąpienia eparchii lwowskiej do Unii z Kościołem katolickim, odbędzie się we Lwowie w cerkwi archikatedralnej św. Jura d. 21 bm. tj. w uroczystość Narodzenia Najświętszej Panny według obrządku grecko katolickiego.

Prof. dr. Łukasiewicz, dyrektor kliniki chorób skórnych na uniwersytecie lwowskim, wraca do Lwowa z Biarritz 15 bm.

Ślub. Dnia 15 bm. w kościele św. Anny we Lwowie pobłogosławiony zostanie związek małżeński między Panem Józefem Gozdawą Lipińskim właśc. dóbr Strzałków w Król. polskim a Panią Olgą Wybranowską córką Antoniego Poray Wybranowskiego i sp. Jadwigi z hr. Bolesła Koziebrodzkich.

Na posadę asystenta profesora mechaniki i teorii maszyn z placą 1400 k. od 1 października br. ogłasza konkurs politechnika lwowska z terminem podań do 30 bm.

Nowy teatr lwowski ma zostać wedł. pragnień miejskiej komisji teatralnej — już 2 października otwartym. Zdaje się jednak, że mimo iż wiceprezydent p. Michalski bardzo skrupulatnie roboty w teatrze nadzoruje i przyspiesza, potrzeba będzie terminu otwarcia nowego teatru do 15 października odroczyć. W sobotę najbliższą odbędzie się małe posiedzenie miejskiej komisji teatralnej, na które zaproszono wszystkich przedsiębiorców budowy, aby stanowczo zapewnić się można co do terminu ich ukończenia. Na tem też posiedzeniu ostatecznie decyzya otwarcia teatru zapadnie.

W dniu otwarcia (2 lub 15 października) odbędzie się poświęcenie gmachu o godz. 10 przed południem. Poświęcenia dokona arcybiskup ks. Issakowicz w asystencji ks. kanonika Lenkiewicza. Następnie przemówi imieniem miasta prezydent dr. Malachowski, a imieniem kraju marszałek krajowy hr. Badiński. Zarezerwowano także głos dla namiestnika.

Potem przemówi dyrektor teatru p. Pawlikowski, a po nim jeden z autorów i jeden z artystów dramatycznych. Po podpisaniu aktu, orkiestra teatralna odegra wieniec pieśni polskich a o g. 12 odbędzie się śniadanie w ratuszu, dane przez reprezentację miasta.

Przedstawienie uroczyste rozpocznie się o godz. 6 1/2 wieczorem. Program następujący: Prolog Jana Kasprzowicza, „Janek”, opera Zelenieckiego i „Odludki i poeta” Aleks. Fredry.

Komisja artystyczna uchwaliła, że bilety na to przedstawienie będą płatne z wyjątkiem biletów dla zaproszonych gości zamiejscowych. Zaproszenia rozesłane zostaną do Krakowa do reprezentacji miasta i przedstawicieli prasy, sztuki i literatury. Do Warszawy i Poznania do przedstawicieli prasy, literatury i sztuki i do Pragi do

radę miejskiej i dyrektorów teatru pp. Szuberta i Szomorancza. Oprócz tego rozesłane zostaną zaproszenia do Siemiradzkiego, Sienkiewicza, Paderewskiego, Modrzejewskiej, ministrów Gołuchowskiego i Piękarskiego, gubernatora banku austro-węg. Bilińskiego i w. i.

Program pierwszego przedstawienia powtórzone zostanie prawdopodobnie kilka razy.

Co się tyczy cen biletów wstępu do nowego teatru, to nie będą one o wiele wyższe. Od cen w teatrze skarbkowskim. Na przykład łoża parterowa na 8 osób, kosztować będzie na dramacie 16 zł, krzesło w tarterze począwszy od 2 zł. do 60 ct. na galerii, zaś najtańsze miejsca kosztować będą 25 ct.

Na operetkę ceny te podniesione zostały o 30 proc. na operę zaś o 60 proc. Wogóle trzymając się systemu, aby miejsca, na które uczęszczała wykwintna publiczność, były droższe, a inne dla szerszej publiczności niestosunkowo nawet tańsze.

50-letni jubileusz kapłaństwa obchodzić będzie proboszcz z Pruchnika ks. Wincenty Grzegorzewski, kanonik honorowy kapituły przemyskiej.

Ks. K. Koczorowski, proboszcz w Opatkowcach złożył swój jubileusz obchodzić będzie dopiero 27 bm. Na przesunięcie terminu wpłynęły przypadające na 21 bm. Suchedni.

Tajemnicze zniknięcie. Dnia 6 września wydalila się z domu we Lwowie i dotychczas nie powróciła Helena Niemczyńska, córka wdowy po urzędniku, uczennica V klasy szkoły im. św. Elżbiety. Poszukiwana, czyniona przez policję i żandarmerję, speliła dotychczas na niczem. — Wszelki ślad dziewczyny zaginął. Helena liczyła 13 lat, była jednak nad wiek rozwinięta i miała odznaczać się niezwykłą urodą. Dnia 6 bm. wychodząc do szkoły, pojechała się z matką jak zwykle.

Koleżanki Heleny twierdzą jednak, że wracając ze szkoły, mówiła im, iż następnego dnia opuści naukę, bo wybiera się na wycieczkę. Z kim i dokąd, nie mówiła. Ponieważ zaś w domu nie wiedzą o tej wycieczce, zachodzi przeto silne podejrzenie, że dziewczyna padła ofiarą jakiegoś niecnego zamachu.

Zagadkowa śmierć. W Krakowie we środę o godzinie 9 1/2, zezwawiono pogotowie ratunkowe na dziedzińcu gmachu pocztowego, gdzie wylądował na ziemi w strasznych boleściach 32-letni pocztownik Józef Wator. Chory skarżył się na dolegliwy ból w boku, to też w przypuszczeniu, że cierpienie wywołują kamienie żółciowe, zastrzyknięto mu środek usmierzający. Wrócić też zmierzając się boleści, tak dalece, że chory powstał i o własnej sile wsiadł do karetki pogotowia. Ruszoną tedy do domu chorego na ulicę Zwierzyniecką. Nagle w pobliżu kościoła Dominikanów chory począł jęczeć a na zapytanie dyżurnego, odparł, że bole się spotęgowały. Ponieważ tętno było ogromnie przyspieszone i chory począł się pocić i wyprętać, a na usta wystąpiła pianina, karetka zawróciła bezwzględnie i w galopie podążyła do szpitala. W drodze począł się wzmagać oznaki agonii i w chwili, gdy karetka stanęła u drzwi szpitala św. Łazarza, chory wyzionął ducha. Lekarze szpitalni wraz z dyżurnym pogotowia zastosowali sztuczne oddychanie i masaż serca, — niestety, bez skutku. Złwiko złożono w sekcyjnym medycy sądowej. Sp. Wator był żonaty i ojcem kilkorga dzieci.

Z Gródka koło Lwowa piszą nam: Miasteczko nasze opuścił w ostatnich czasach p. Władysław Schwell, sekretarz powiatowy, przeniesiony obecnie do Lwowa, który przez czas swego kilkunastoletniego u nas pobytu jako zdolny, pracowity, taktowny i bardzo uczynny urzędnik zjednał sobie tu ogólny szacunek i sympatię. P. Schwell nie tylko jako urzędnik lecz i jako członek różnych towarzystw w naszym mieście pozostawia po sobie najmilsze wspomnienie. Brak jego odczuje szczególnie kasyno i oddział towarzystwa pedagogicznego jakoż komitet dla niesienia pomocy głodnym dzieciom szkolnym; zawdzięczamy mu bowiem nie jeden dobry sukces pieniężny z amatorskich koncertów, urządzanych tu na cele dobroczynne, w których zawsze chętny i czynny brał udział, będąc utalentowanym muzykalnie i recytującym nam nieraz prześliczne różne piękne utwory poetyckie.

Z Warszawy donoszą socyalistom krakowskim, że z aresztowanych podczas socyalistycznych manifestacji na Brudnie, pozostaje jeszcze w cytadeli warszawskiej 180 osób, a między nimi 25 kobiet. Słychać, że wszyscy, którzy są w wieku popisuowym, oddani zostaną w żołdacy. Aresztowani dwa razy już w cytadeli strajkowali, raz z powodu złego wikt, a drugi raz dlatego, że im kazano nosić wodę. Oba strajki podobno poskutkowały.

Świętówiec wleci katolicki. Z Lublany telegrafują nam 13 bm. Przedwczoraj rozpoczął się tu drugi świętowski wiec katolicki, na którym obecni byli dygnitarze kościelni a także prezydent kraju baron Heim. Po wzniesieniu okrzyków „Ziwio” na cześć cesarza i papieża przystąpiono do obrad. Uchwalono liczne rezolucje dotyczące szkolnictwa, położenia rolników, robotników, kwestii socyalnych, sztuki, literatury, dziennikarstwa i organizacji partyjnej. Wieczorem był korowód z pochodniami a przed domem prezydenta krajowego urządzono serenadę. Równocześnie przed pałacem biskupim były demonstracje skierowane przeciwko wiecowi katolickiemu.

Licznie zgromadzone tłumy wznosiły okrzyki „Ziwio” na cześć przywódców narodowej partii postępowej jako też burmistrza Hribara, który zaproszenia na wiec katolicki nie przyjął. Demonstrantów rozproszono, zgromadzili się jednak powtórnie i wznosili dalej okrzyki. Dopiero po pewnym czasie się rozeszli. Wiec obraduje jeszcze.

Ceny miejsc w teatrze lwowskim we Lwowie: Łoża parterowa na 8 osób koron 32, na 5 osób kor. 17, na 4 osoby kor. 14, Łoża I. piętra gabinetowa na 5 osób kor. 19, Łoża I. piętra boczna na 5 osób kor. 17, Łoża I. piętra boczna na 4 osoby kor. 14, Łoża II. piętra na 8 osób kor. 17, na 5 osób kor. 11, na 4 osoby kor. 9, Łoża III. piętra na 9 osób kor. 9.

Fotel parterowy od nr. 97 kor. 4, od nr. 97 do 196 kor. 3, od nr. 197 do 272 kor. 2 hal 40. Krzesło parterowe od nr. 1 do 53 kor. 2, od nr. 54 do 187 kor. 1 hal. 60.

Fotel na I. balkonie od nr. 1 do 11 kor. 5, od nr. 12 do 36 kor. 4, od nr. 37 do 71 kor. 3. Krzesło na II. balkonie od nr. 1 do 17 kor. 2, 40 hal., od nr. 18 do 110 kor. 1 hal. 60.

Krzesło na III. piętrze od nr. 1 do 58 kor. 1, od nr. 59 do 116 hal. 80, od nr. 117 do 198 hal. 60, od nr. 199 do 292 hal. 50.

Na przedstawienia opery ceny o 60 proc., na przedstawienie operetki o 80 proc. ceny wyższe.

Wieczór humorystyczny A. Lelewicza 16 bm. w sali „Sokoła” zawiera w programie: „Ja się nie chwale” sylwetka humorystyczna ze śpiewami, „Fortunat” scena komiczna z kupletami, „Marcin Badył przed sądem” monolog komiczny K. Junoszy — „Pani Pipermenth na wodach w Ciechocinku” monolog przez Klemensa Junoszy — „Lichwiarz” typ charakterystyczno-komiczny ze śpiewami. Początek o godzinie 7 1/2, wieczorem.

Wpisy do szkoły handlowej uzupełniającej lwowskiej (dla praktykantów handlowych) będą trwały przez 13, 14 i 15 b. m. od 3 do 5 po południu w dyrekcyi tej szkoły na ul. Skarbkowskiej 1. 39.

Na ostateczne premie po 1120 koron z fundacji im. Franciszka Błasza dla ubogich czeladników rzemieślniczych ogłasza konkurs z terminem podań do października br. magistrat lwowski.

Teatr rucki w „Gwizdźle”:

Dziś w czwartek „Popychadło”, komedia Szutkiewicza.

W sobotę „Baron cygański” operetka Straussa.

W niedzielę „Ne chody Hryciu” obraz ludowy dra Aleksandrowa.

Bilety wcześniej nabywać można w „Narodnoji Torhowli” i w towarzystwie „Ruska Besida” rynek nr. 10.

Kalendarz.

W czwartek 13 września Tobiasza — Pol. poj. P. Boh.

Wschód słońca 13 września o godz. 5 min. 41 zachód o godz. 6 min. 10

W piątek 14 września Podwyższ. św. krzyża — Mamanta M.

Wschód słońca 14 września o godz. 5 min. 42 zachód o godz. 6 min. 8.

Colosseum Thorna. Nowy senacyjny program. *Lucyja Verdier*, fenomen muzyczny. *Miss Victoria* najznakomitsza artystka napowietrzna. *Mariot* humorysta *Miss Eveline* ze swoją elektryczną orkiestrą *Baldwin Bros*, ekscentryczni akrobaci. — *Wanda de Siebert* artystka ekscentryczna na białym. *3 Azarah Orious* fenomenalni arabscy skoczek. *The de Phipps* tancerz metamorfozy. *Rodans* spadły lawinowy. *Roland* humoryst, unitor muzyk. Bilety wcześniej są do nabycia w biurze dzienników Wgo Ploha ul. Karola Ludwika 9.

Rozpisanie wyborów do parlamentu

(„Tel. Gaz. Nar.”)

Wiedeń 13 września.

Wybory do rady państwa w Austrii górnej i w Salzburgu rozpisano na czas od 3 do 15 stycznia 1901.

Wiedeń 13 września.

Do *Neue freie Presse* donoszą z Budapesztu z tamtejszych kół politycznych, że arcybiskup ks. Stadler, który na ostatnim wiecu katolickim w Zagrzebiu przemawiał za połączeniem Bośni z Kroatją, otrzymał od strony upoważnionej do tego bardzo poważne upomnienie.

Praga 13 września.

Namiesnictwo rozpisalo wybory do izby deputowanych do rady państwa w terminie od 3 stycznia do 15 stycznia 1901 r.

Wiedeń 13 września.

Z wielu prowincji donoszą o odbytych zgromadzeniach wyborczych i o przygotowaniach, jakie ze względu na wybory się odbywają. Ze Styrii i górnej Austrii dochodzą wiadomości, iż wielu posłów nie zamierza kandydować przy obecnych wyborach, między innymi także posłowie dr. Hohenburger i dr. Sylwester.

Czerniowce 13 września.

Krażą tu wieści, iż między młodo a staro Rumunami nastąpił ostateczny rozdział.

Posel Curkan nie będzie więcej kandydował ze względu na swój podstępny wiek. Posel Jerzy Wasilko będzie obecnie kandydował z większych posiadłości, baron Lupul kandydować będzie z gmin wiejskich z Kimpolungu.

Wybór ponowny posła Stefanowicza zdaje się być zapewniony.

Telegramy i telefonematy

Szczecin 13 września.

Arceksiążę Franciszek Ferdynand powrócił wieczorem w towarzystwie cesarza Wilhelma z pola manewrów.

Madryt 13 września.

Ze Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej przybyło tu indywidualne pochodzenia szwajcarskiego i wyładowało w Santander. Aresztowano tego człowieka w San Sebastian i znaleziono u niego ważne papiery, które zdają się wskazywać na plan anarchistycznego zamachu przeciwko jednemu z panujących europejskich.

Rzym 13 września.

Papież udzielił wczoraj w katedrze św. Piotra błogosławieństwa apostołskiemu pientastu tysiącom pielgrzymów.

Paryż 13 września.

Według niektórych dzienników zamierzal aresztowany w St. Sebastian anarchista wykonać zamach na prezydenta Loubeta.

Simla 13 sierpnia

Dżuma się wzmaga. W ubiegłym tygodniu umarło tysiąc osób na dżumę

Anglia i Transvaal.

(Tel. „Gaz. Narod.”)

Londyn 13 września.

Lord Roberts donosi z Pretorii pod datą onegdajszą: Jenerał Methuen odpędził Boerów pod Malopo i zabrał 30 ludzi do niewoli, odbierając im równocześnie amunicję. Jenerał Buller przybył do Klipgat i w dalszym ciągu ściga Boerów.

Laurenzo-Marques 13 września.

Prezydent Krueger i kilku wyższych urzędników transwaalskich znajduje się obecnie tu u posła holenderskiego Potta.

Londyn 13 września.

„Biuro Reutersa” donosi z Kapstadu, że Buller w marszu na Spitzkop zdobył jedną armatę i kilka ton rozmaitych artykułów spożywczych.

Waszyngton 13 września.

Na życzenie Roberta Harta oddany będzie Lichungczangowi do dyspozycyi eden z okrętów wojсковych.

Wiedeń 13 września.

„Neues Wiener Tagblatt” donosi, że od jednego z przyjaciół tego pisma otrzymał z Marquez-Laurenzo następujący telegram: „Krüger przybył. — Redakcyja przytoczonego dziennika wskazuje na niejasną stylizację tej depeszy, nie można bowiem z niej wynioskować na pewno, czy Burger został już wybrany prezydentem, czy też me b. e. dopiero dokonany jego wybór.

Londyn 13 września.

Dzienniki zgodnie twierdzą, że ucieczka Krügera jest dla Anglii o wiele wygodniejsza, niż ewentualne wzięcie go do niewoli, gdyż zapobiega rozmaitym zawiąkom. Sądzą, że wyjazd Krügera ostatecznie położy koniec legendzie Krügerowskiej w Afryce południowej.

Londyn 13 września.

„Times” donosi z Laurenzo Marquez: Krüger przybył tu wczoraj w towarzystwie podsekretarza stanu i wyższych urzędników, którzy przywieźli z sobą ważne papiery państwowe. Podług urzędowych doniesień, Krüger otrzymał od rządu transwaalskiego sześciomiesięczny urlop. Udaje się on do Europy celem sprowadzenia interwencji na korzyść Transvaalu. Zastępcą jego zamianowany został Schalk Burger.

Lekarze orzekli, że Krügerowi potrzeba wypoczynku. Wiozący go pociąg specjalny nie zatrzymał się na głównej stacji, lecz opodal koło domu konsula holenderskiego, gdzie też Krüger zamieszkał. Domu tego strzegą policyanci portugalscy.

W Chinach.

(Tel. „Gaz. Nar.”)

Frankfurt 13 września.

Według doniesienia „Frankfur. Zeit” z Szantungu połączyli się bokserzy w północnym Szantungu ze stowarzyszeniem wielkiego noża. Obiega pogłoska, że regularne wojska chińskie stoczyły na północ od Kiangsu bitwę z bokserami i poniosły klęskę.

Petersburg 13 września.

„Nowoje Wremia” donoszą Błagowieszczeńska, że miejscowość nad prawym brzegiem Amuru, gdzie dotychczas znajdowała się spalona chińska wieś Sachalin nazwano na pamiątkę zajęcia jej przez wojska rosyjskie Illiński-Post.

Wiedeń 13 września.

Komenda eskadry wschodnio-azyatyckiej donosi z Taku: Oddział przybył tu 10 bm. Okręt „Zenta” przybył do Taku.

Tientsin 13 września.

Oddział wojsk połączonych, złożony z 4.000 ludzi, wyruszył wczoraj do Czenhai-sien i Tili, aby spędzić stąd bokserów. Marsz odbywa się w dwóch kolumnach, które mają oba miasta równocześnie zaatakować. Oddział zabrał z sobą bardzo wiele amunicji. Wczoraj przybył tu pułk niemieckiej konnicy i bateria artylerji angielskiej.

Londyn 13 września.

Jak donosi „Biuro Reutersa” z Pekinu 4 bm. książę Czing miał spotkanie z Hartem. Przebieg tej konferencji trzymamy w tajemnicy. Cesarzowa wdowa znajduje się podobno w Kałganie.

Wiedeń 13 września.

Według relacji komendy austro-węgierskiej marynarki, okręty wojenne „Cesarzowa Elżbieta” i „Aspern” zainicjowały już do Taku. W ten sposób cała eskadra austro-węgierskiej marynarki, przeznaczona na wody chińskie, znajduje się już na miejscu.

Londyn 13 września.

„Biuro Reutersa” donosi z Tientsinu pod datą 10 bm. Ekspedycję, która stąd udała się do Paotingfu musiano cofnąć z powodu wielkich deszczów. Przebywszy 15 mil, wojska rozłożyły obóz koło Youplucerpix na wschód od Tientsinu. Dziś rano wyruszone do Maczang. Na ruinach domów chińskich wywieszono chorągwie rosyjskie.

Szangaj 13 września.

Według doniesień ze strony dobrze poinformowanej, cesarz chiński i cesarzowa regentka oraz ks. Tuan znajdują się obecnie w Tatanku.

Londyn 13 września.

„Times” donosi z Szangaju: Lihungczang otrzymał edykt cesarski, udzielający jemu, ks. Czingowi i jenerałowi Funglu pełnomocnictwa do nawiązania rokowań.

Jak donoszą z Czanglitung, jenerał Junglu waha się jeszcze przyjąć ten mandat.

Wiadomości giełdowe.

— Paryż d. 13 września. Giełda wczoraj. Trzy procentowa renta 101 07 Maka 26-25.

— Berlin d. 13 września. Zamknięcie giełdy. Banknoty austriackie 84-65 (podług obliczenia procentowego). Spirytus 51-—. Austriackie kredyty ——. Disc. Commandit ——.

Wiedeń d. 12 września (Telegram *Gazety Narodowej*). Zamknięcie giełdy od godz. 2 minut 30 po południu. Akcje austr. zakł. kredyt. 665-50, węg. zakładu kredyt. 680-—, Anglobanku 276-—, Unionbanku 554-—, Banku dla krajów koronnych 422-—, Bankverein 493-—, Bodencreditu 874-—, Gal. Banku hipot. ——, kolei państw. 666-—, kolei południowej 114-—, tramwaju A. 285-50, B. 280-—, kolei Elbethal 463-50, kolei północnej 60-70, kolei czerniowieckiej ——, alpinu 480-—, Rima Muranya 543-—, praskiego towarz. żel. 1928, fabryki broni 330-—, tureckie tytoniowe 298-50, oblig. węg. indemniz. 90-80, renta majowa 97-70, austr. renta koronowa 97-90, węg. renta koronowa 90-95, 56-let. listy tow. kredyt. ziemsk. 90-—, 4-procent. listy banku krajow. 92-—, 4 1/2-procent listy banku krajow. 99-—, 4-procent listy banku hipotecznego 90-75, 4 1/2-procent. listy banku hipotecznego 98-50, 5-procent listy banku hipot. 109-50, 4-procent. galic. obligac. propinac. 95-30, 4-procent. galic. pożyczka kraj. z 1893 r. 90-90, 4-procent. pożyczka m. Lwowa 88-50, losy tureckie 118-80, marki 118-80, ruble 255-25.

Z rynków towarowych.

Lwów dnia 13 września. (Przedruk z urzędu wej *Gazety Lwowskiej*): Pszenica gotowa 15-— do 15-50, pszenica gotowa nowa — do —, żyto gotowe 12-— do 12-50, żyto gotowe na termin — do —, owies obrotowy gotowy 12-— do 12-40, owies na termin — do —, jęczmień pastewny 12-20 do 12-80, jęczmień brow. 13-— do 14-—, groch do gotowania 17-— do 24-—, wyka — do —, nasienie liniane — do —, nasienie konopne — do —, bob — do —, bobik 12-— do 13-—, hreczka 17-— do 20-—, koniaryna czerwona galicyjska — do —, biała — do —, tymotka — do —, szwedzka — do —, kukurudza stara 13-— do 14-—, nowa — do —, chmiel stary — do —, nowy za 65 kilo — do —, rzepak 23-— do 24-—, groch pastewny 14-— do 16-—, do gotowania — do —.

Spirytus loco za 50 litr. gotowy 19-10 do 20-— na terminy 17-— do 18-—, warranty — do —.

— Wiedeń dnia 13 września. Cakier (stały) 27-— do —, Nafta galicyjska 39-35 do 41-35, Spirytus 45-— do —.

